

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Meditatie

*"Jezus dan,
wetende dat zij
zouden komen en
Hem met geweld
nemen, opdat
zij Hem Koning
maakten, ontweek
wederom op
den berg, Hij Zelf
alleen."*

Johannes 6:15

*De Heere
Jezus kon niet
zondigen.
Hij heeft
echter wel de
zwakheden
van ons vlees
aangenomen.*

De gang van de Heere Jezus Christus hier op aarde is voor ons mensen een onbegrepen weg geweest. Zo voor het oog zouden wij zeggen: "Dit is een unieke gelegenheid openbaar te komen als Koning." Voor de Heere Jezus echter was dit een verzoeking. Al eerder was hij met een dergelijke verzoeking in aanraking gekomen, toen de duivel hem alle koninkrijken der aarde aanbood. Opnieuw probeert Satan Hem te verleiden. Hij zwiept een mensenmassa op, die Hem naar het schijnt sympathiek gezind zijn. Christus heeft net het wonder van de vermenigvuldiging der broden verricht. De mensen waren ontzet, hier is iemand die in alles kan voorzien. Zo'n koning zouden ze graag willen hebben. De Heere Jezus doorziet hun aardsgezindheid. Hij doorziet Satans aanval daarachter, om Hem af te brengen van Zijn Koninklijke lijdensgang, waardoor Hij de prijs verwerft voor het Brood des Levens. Het Brood des Levens dat straks door de Geest aan hongeringen van geest uitgereikt zal worden. Wat doet de Heere Jezus als Hij de schare met geweld op Zich afziet komen? Hij trekt Zich terug op de berg. Hij trekt Zich niet alleen van de schare terug, maar ook van Zijn discipelen. Ook Zijn discipelen denken nog zo aards, zo vleselijk. Ook zij helpen mee deze verzoeking kracht bij te zetten. Hij Zelf alleen, niemand is er bij. Hij heeft er behoefte aan om zich terug te trekken. Ja sterker nog. Hij heeft dat nodig. We lezen namelijk in Markus 6:46 dat Hij op de berg ging om te bidden. Bidden, dat is

spreken tot God. De Heere Jezus gaat spreken tot God Zijn Vader. Naar Zijn goddelijke natuur is Hij éénswezen met de Vader. Naar Zijn menselijke natuur heeft Hij telkens weer kracht nodig. Niet dat Hij verzocht kon worden om te zondigen. De Heere Jezus kon niet zondigen. Hij heeft echter wel de zwakheden van ons vlees aangenomen. Hij kon hongerig zijn, verdrietig zijn, moe zijn, enz. Hij is in alle dingen gelijk als wij verzocht geweest. Ook de verzoekingen hebben veel van Hem gevergd. In de wijze waarop Hij reageert, wijst Hij de Kerk een uitnemende weg aan. Hij trekt zich terug. Hij ontwijkt de verzoeking, Hij neemt de toevlucht tot Zijn Vader. Hij zoekt een eenzame plaats, een berg. De berg staat er, wellicht een vaste plaats, een bekende plaats. Hoe het ook zij, Hij gaat daar in gebed. Is Hij daarin niet een voorbeeld? Als er verzoekingen, verleidingen op ons afkomen, is het dan niet beter om ze te ontwijken? Wij hebben nog veel meer reden om dat te doen dan de Heere Jezus. Hij was volmaakt zonder zonde, Hij kon elke verzoeking doorstaan, nooit zou Hij gestruikeld hebben. Wij zijn echter zwak, we hebben in onszelf geen verweer, omdat we een zondig hart hebben. Voor elke verzoeking die satan op ons richt vindt hij aansluiting in ons boze hart. Daarom zoek de plaatsen van verzoekingen niet op. Neem de instrumenten die u tot verzoeking zijn niet in uw bezit. Als ze plotseling op uw weg geplaatst worden ontwijk ze. Bijvoorbeeld op uw werk; lege

gesprekken, verkeerde lectuur. Of in uw vriendenkring, gezelschap. Bepaalde uitlatingen, die u hoogmoedig kunnen maken. Sla ze van u af. Maar onttrek u niet zondermeer. Ga in uw binnenkamer, buig uw knieën in het verborgene voor God. Laat dan maar in uw hart kijken en zeg: "O God, bijna was ik uitgegleden, bijna had ik mij laten verleiden, vergeef het mij, want ik weet dat mijn hart er voor open staat." "Geef mij toch kracht om de verzoekingen af te slaan."

K. Visser

*Of wij bekeerd worden
als deze moordenaar of wel
dat wij van jongs af worden
ingewonnen voor de dienst des
Heeren, maar enerlei is het
wezen en daarom ook de
openbaring der waarachtige
bekering. Zij vangt aan met
een hartelijk leedwezen over
de zonde, en dat wel uit de
inwendige erkenning van
Gods hoogheid, heiligheid,
rechtvaardigheid en dienens-
waardigheid.*

G. Wisse,
De zeven kruiswoorden.

Geen eenzijdigheid. Jakobus 2: 14- 19

Tijdens een college zei een professor tegen studenten: soms is het noodzakelijk en nuttig om Schrift met Schrift te vergelijken. Dit kan noodzakelijk zijn wanneer gedacht wordt aan verschillende uitspraken. We kunnen denken aan Paulus en Jakobus. In de Romeinenbrief stelt Paulus: wij worden gerechtvaardigd door het geloof en niet door de werken. Jakobus

leert: wij worden gerechtvaardigd uit de werken en niet alleenlijk uit het geloof. Hier lijken twee standpunten elkaar uit te sluiten. Twee tegenstellingen. Zo schijnt het. Maar zo is het niet. Althans wanneer we hun schrijven goed lezen. Paulus spreekt van werken der wet. Jakobus handelt over geloofswerken. Paulus wijst op de vleeselijke werken die uit de oude mens voortkomen. Jakobus heeft het over de werken die door de nieuwe mens gedaan worden. Wanneer nu Paulus zegt dat de werken zonder het geloof in Jezus Christus dode werken zijn dan is Jakobus het daarmee eens. Het sola fide, door het geloof alleen wordt door Jakobus van harte onderstreept. En gelijk nu Paulus zegt dat er dode werken zijn zo zegt Jakobus dat er ook een dood geloof is. Dat dood geloof nu is even onnut en ijdel als de dode werken waar Paulus het over heeft.

Zelfbedrog

Wie kerkelijk opgevoed is en geleefd heeft onder een onderscheidende prediking is de uitdrukking zelfbedrog niet vreemd. De opmerking 'men kan zich bedriegen voor de eeuwigheid' is bekend. Het is te vrezen dat verschillenden zeggen: dat was verleden tijd. Die werkelijkheid komt men in het kerkelijke leven tegen. Voor zelfonderzoek is geen plaats. Het hoeft niet meer. Het wordt gehoord of gelezen. Er wordt alleen gesproken over geestelijke groei en bloei. Maar Gods Woord gaat niet aan zelfbedrog voorbij. Wee onzer wanneer wij het doen als ambtsdragers. Gods Woord zegt dat zielen van onze hand geëist worden. Een kernzaak kan uitslijten. Zoals bij Nicodemus de wedergeboorte. We weten van de reactie van Jezus. Wie zichzelf bedriegt of misleidt kent een leven van zelfverzekerdheid. Zijn wortels hebben zich vastgehecht en zijn niet zomaar los te krijgen. Alle pogingen daar-

toe mislukken. Er wordt gehoord: wat ik heb, laat ik niet los. Of: Zoals jij het zegt hoeft het niet. In die gemeente of samenkomst is het licht opgegaan. Wat ik heb laat ik met niet ontnemen. Maar nu Jakobus. Wat schrijft hij? Wat nuttigheid is het mijn broeders indien iemand zegt dat hij het geloof heeft en hij heeft de werken niet? Kan dat geloof hem zalig maken? Nu moeten we niet direct gaan redeneren of opmerkingen maken. Het is zaak dat wat Jakobus zegt op ons inwerkt. Jakobus wijst op wat voorkomt. Men heeft geloof. Men is ervan overtuigd dat men geloof bezit. Echter, men gaat niet na of de kenmerken van het geloof aanwezig zijn. Waarachtig geloof moet naar zijn aard vruchten voortbrengen. De Heere Jezus zegt dit: de boom wordt aan de vruchten gekend (Matth. 7:20). Naar analogie van dat woord zegt de catechismus: het is onmogelijk dat zo wie Christus door een waar geloof ingeplant is, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid (zondag 24). Een geloof zonder de werken zal niet leiden tot de zaligheid, tot de eeuwige heerlijkheid, gered van de dood. De eeuwige verlossing van het oordeel.

Situatie

Op een voorkomend geval in de gemeente wijst Jakobus (vs. 15). Er is een broeder of zuster die armoe lijdt, die aan alles gebrek heeft. Bijzonder aan eten en kleding. De toestand in huis is bekend. De bezoeker of bezoekerster weet ervan. Het komt echter tot geen enkele daad. De nooddrift wordt niet vervuld. Het blijft bij vriendelijke woorden. Bij het binnenkomen en bij het afscheid nemen. De bekende Joodse groet 'shalom' wordt gehoord met de toevoeging zich toch goed te kleden en goed te eten. In geen enkel opzicht wordt er daadwerkelijke hulp geboden. Meen niet dat de werkelijkheid

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen van ds. K. Visser over Johannes 6:15. Ds. M.C. Tanis schrijft over Jakobus 2:14-19 "Geen eenzijdigheid". Ds. P. van Zonneveld schrijft over Israël, ds. K. Hoefnagel schrijft een derde bijdrage over genadetijd., ds. J.M.J. Kieviet schrijft over het Avondmaalsformulier. Zelf schrijven we een stukje over Theodorus van der Groe. Tenslotte enkele persberichten en boekbesprekingen.

Ds. M.C. Tanis

Ds. M.C. Tanis raakte buiten zijn schuld betrokken bij een ongeval op de weg. Zijn auto werd zwaar beschadigd, maar zelf mocht hij wonderlijk gespaard worden. Hij brak zijn sleutelbeen, waaraan hij geopereerd is. We hopen dat hij spoedig mag herstellen en naar de lust van zijn hart het Woord weer zal mogen uitdragen in de kerken.

Ds. P. van Zonneveld

De toenemende celgroei in het ruggenmerg maakt het lopen, staan en autorijden steeds moeilijker. Daardoor is ds. Van Zonneveld al enige tijd niet in staat voor te gaan in de kerken. De Heere gedenke hem met zijn vrouw in alle opzichten.

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

D.V. zaterdag 7 mei (I) in de Christelijke Gereformeerde Kerk te Werkendam. Let erop dat dit niet de zaterdag na Pasen is. Sprekers: ds. M.C. Tanis, ds. M.A. Kempeneers, ds. K. Visser en ds. P. Roos. Dit jaar is het vierhonderd en vijftig jaar geleden dat de Nederlandse Geloofsbelijdenis werd opgesteld door Guido de Brès. Daar willen we op deze ontmoetingsdag aandacht voor vragen. De datum van de volgende ontmoetingsdag is D.V. 24 september 2011 op Urk.

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 31 maart verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 24 maart.

AvH

waar Jakobus op wijst overdreven is. Wie zijn portemonnee dichthoudt of wiens gift gering is voor zending of kas bijzondere noden of bepaalde stichtingen, handelt precies zo. Wordt er in de gemeente of in de buurt gedacht aan grote gezinnen, aan ouders die van een bepaald inkomen moeten leven? Het is goed dat er gebeden wordt. Dat is zeer belangrijk. Maar de daad mag niet ontbreken. En natuurlijk dient er gegeven te worden in overeenstemming met het spreekwoord: laat de linkerhand niet weten wat de rechterhand doet. Milddadigheid mag dus niet ontbreken. Het is ook een goed voorbeeld voor de jeugd. Hen stimuleren tot of hen inschakelen bij acties is van groot belang. Het kan goed effect hebben voor het verdere leven.

Geen scheiding, wel onderscheid

Echter mag hun houding niet in eenzijdigheid vervallen. Er dient op gewezen te worden dat de Heere wil geven dat het denken aan de naaste met woord en daad een zaak vanuit het hart zal zijn. Uit geloof. Geloof door de liefde werkende. Wanneer dit niet het geval is, dan is ons geloof een dood geloof. Een scherpe uitdrukking is dat. Deze uitdrukking mag niet leiden tot redeneren of tot ergernis. Maar tot opscherping. Indien nodig tot bekering. Want het kan komen tot zelfovertuiging met een stuk zelfverzekerdheid. Ik heb geloof. Ik ben een gelovige. Rijk en verrijkt en aan geen ding gebrek hebbende. Of slechts plichtmatig leven. Ik leef voor de naaste. Ik geef aan de naaste. Het 'ego' het 'ik' kan zo de overhand hebben. Ook nu kan de Koning van de Kerk zeggen: Ik weet uw werken dat gij de naam hebt dat gij leeft, maar gij zijt dood (Openb. 3:2). Is er nog huivering in de gemeente? Of is men er bovenuit gegroeid? Is het vers 'Ik vrees dat ik nog alles mis en dat mijn werk geen waarheid is' verleden tijd? Ook bij ambtsdragers? Het kan. Het komt aan op geloofskennis, geloofsleven en geloofswerken. Daar is onderscheid in, maar ze behoren tot elkaar. Gelijk de boom, de tak

en de vrucht. Jakobus, de kenner van mensen, wijst op de praktijk in de samenleving. Er is sprake van verschil in aanleg, van verschil in kennen of kunnen. Bij de één ligt het accent hierop en bij de ander daarop. Men mag daarom aan de één niet dezelfde eisen stellen als aan de ander. Dat betekent dat er wat het geestelijk leven betreft er ook verschil kan zijn. De één geloof, de ander werken. Maar dit laatste wordt heel scherp veroordeeld door Jakobus. Beide gelooft ge dat God één is. Hij is de enige God. Gelijk ook geschreven staat in Deut. 6:4. Die belijdenis is door de Joodse christenen overgenomen. Maar het geloof in God als de enige God was reeds in het verleden nauw verbonden met het doen van Zijn wil. God en Zijn

werken vormen een eenheid. Wanneer nu die eenheid niet geloofd en erkend wordt dan is er een duivels geloof. De duivelen geloven maar zij sidderen. Die Godsangst heeft niets te maken met Godsvreze. Er spreekt ook niet in een band aan God met de vraag: 'wat wilt Gij dat ik doen zal'. Calvijn zegt: het is slechts een algemene kennis van God die ons evenmin aan God verbindt als het zien van de zon tot de hemel verheft. We dienen te letten op eenzijdigheid. Echter we zijn niet klaar als het gaat over geloof en de werken. We dienen ook acht te geven op Gods deugden die een eenheid vormen. Wel onderscheiding, maar niet gescheiden.

M.C. Tanis

Het is goed dat er gebeden wordt. Dat is zeer belangrijk. Maar de daad mag niet ontbreken.

Vragenrubriek

De genadetijd (3)

We zijn nog steeds bezig met de vraag of de genadetijd voor mensen in hun leven al voorbij kan zijn. Nadat we iets gezegd hebben over het leven van Kain en Ismael, kwamen we tot de voorlopige conclusie dat we dit niet zonder meer kunnen stellen. Maar wat dan te denken van Ezau, Jakobs oudere tweelingbroer?

Op grond van wat we van hem weten uit de Bijbel kunnen we zeggen dat Ezau niet behoort heeft bij degenen die Gods Naam ootmoedig hebben leren vrezen. Jakob was ook een zondaar, zoals wij allen, maar hij mocht wel de Heere vrezen. Dat zijn Godsvreze geen vrucht van eigen akker was, maar vrucht van verkiezende zondarsliefde maakt de Schrift op verschillende plaatsen duidelijk met de woorden: Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat. Diepe woorden, die we vinden in Maleachi 1 en Romeinen 9.

Dat Jakob een voorwerp van Gods liefde was, was een duidelijk bewijs van het vrije welbehagen Gods. Romeinen 9:15 citeert Exodus 33:19 "Ik zal Mij ontfermen,

diens Ik Mij ontferm en zal barmhartig zijn, die Ik barmhartig ben". God is Zijn genade aan niemand verplicht. De mens die Zijn gunst niet leert kennen, is echter geen zielig slachtoffer, die ook wel zalig wil worden, maar niet *kan* zalig worden omdat God het niet wil. Zielige slachtoffers zijn wij niet en was ook Ezau niet. Er is niemand die van nature zalig wil worden, er is niemand die God zoekt en Zijn kind wil zijn. God doet nooit onrecht, als Hij mensen láát in hun diepe val, waarin we onszelf gestort hebben. Hun verwerping is naar recht, terwijl de uitverkiezing louter genade is. Maar, en dat is het wonder, wordt Jakob nu zalig uit genade, zijn zaligheid is óók naar Gods recht. Omdat voor Jakob betaald is door Sions Borg en Middelaar. Met andere woorden: de zaligheid is onverdiend, verbeurd als het om mij gaat, maar verdiend als het om Christus gaat. In en om Christus krijgt een zondaar, die de eeuwige dood *verdiend* heeft, en hoe dikwijls moeten zij dat inleven hier, toch een recht op het eeuwig leven. Dat, juist dat is

Dat Jakob een voorwerp van Gods liefde was, was een duidelijk bewijs van het vrije welbehagen Gods.

Want ik weet ook vanuit de Bijbel dat God geen lust heeft in de ondergang van goddelozen. Is dat wel eens een pleitgrond geworden?

het welbehagen van God. Dan is er nog iets anders dan verkiezing en verwerping, namelijk de verharding. Daar spreekt Romeinen 9 ook van. Paulus noemt de Egyptische Farao als duidelijk voorbeeld, maar hij noemt toch ook Ezau. Van verharding is dan sprake als er ook sprake is van goddelijke bemoeienis en openbaring. De Farao heeft heel duidelijk en kennelijk Gods wondermacht ervaren. Ook heeft hij duidelijk Gods oproep gehoord: Laat Mijn volk trekken. Ook is hij duidelijk gewaarschuwd door een tiental vreselijke plagen. Nadat hij eindelijk het volk had laten gaan, hij moet dan toch wel bankroet geweest zijn, verhardt hij zich opnieuw en jaagt hij het volk achterna. Dat wordt zijn ondergang. In zijn ellendige ondergang laat God zien dat Hij de Sterke, de Machtige, de Almachtige is. Tot troost van Gods volk en tot waarschuwing van Gods vijanden. Tegelijk kunnen we op grond van Romeinen 9 nog verder gaan. Want heeft de Farao zich moedwillig verhard aan de ene kant, hij werd ook overgegeven door de Heere aan het oordeel der verharding. God, Die ons hart kan breken, heeft zijn hart juist verhard. Daartoe had God de Farao zelfs verwekt! Namelijk om in de koning van Egypte Zijn goddelijke en eeuwige kracht te bewijzen, zelfs met de bedoeling dat dit bekend zou worden op de ganse aarde! En in dat verband zegt de apostel Paulus dan: Zo ontfermt Hij Zich dan, diens Hij wil en verhardt, dien Hij wil.

Hier staan we voor een mysterie, waarbij alleen maar een eerbiedig stilzwijgen past. Geen nieuwsgierige en brutale vragen passen hier, laat staan uitingen van opstand en een God ter verantwoording roepen. Per slot van rekening hebben wij niets in te brengen en is God Degene Die volmaakt en eeuwig het recht bemint. Als we bij dat eerbiedige stilzwijgen, maar niet vervallen in een *totaal* stilzwijgen, maar die rechtvaardige God als een tollenaar om genade mogen smeken. Want ik weet ook vanuit de Bijbel dat God geen lust heeft in de ondergang van goddelozen. Is dat wel eens een pleitgrond geworden?

Terug naar Ezau. Ik zou niet durven zeggen dat Ezau's genadetijd om was toen hij zijn eerstgeboorterecht aan Jakob "verkochte". Wel is het zo dat hij op dat moment zijn ware aard liet zien. Hij verachtte dat voorrecht, zegt de Bijbel. En in Hebr. 12:16 wordt deze daad nog scherper veroordeeld, als we lezen: "Dat niet iemand zij een hoereerder, of een onheilige, gelijk Ezau, die om één spijs het recht van zijn eerstgeboorte weggaf". Maar dan komt vers 17: "Want gij weet, dat hij ook daarna, de zegening willende beërven, verworpen werd; want hij vond geen plaats des berouws, hoewel hij dezelve met tranen zocht".

Ondanks het feit dat hij dat eerstgeboorterecht in onverschilligheid had weggegeven, meende hij er later toch recht op te hebben en heeft hij, toen hij merkte dat Jakob hem en zijn vader bedrogen had, die zegen toch nog willen hebben

en onder vele tranen toch nog willen krijgen. Hij had er berouw van dat hij zijn recht had verkocht, maar dat kon niets meer aan de zaak veranderen. Zijn verzoek om toch nog de zegen te verkrijgen werd door vader Izak verworpen. Hij zei: ik heb Jakob tot een heer over u gezet; wat zal ik u dan nu doen, mijn zoon? Helaas hoor je Ezau nergens zeggen: ik heb gezondigd. Van een echt berouw over de zonde is geen sprake. Dat zie je aan zijn voornemen, *na deze* affaire: "En Ezau haatte Jakob om die zegen en ik zal mijn broeder Jakob doden". Vreselijk! Zijn haat jegens Jakob bewees zijn haat tegen God. En wie Hem versmaden, zullen licht geacht worden.

Ezau's leven en gedrag overdenkend kunnen we er iets van verstaan, als God zegt: Ezau heb ik gehaat. Al kunnen we tegelijkertijd niet begrijpen waarom Hij Jakob heeft lief gehad. Maar duidelijk moet zijn dat Ezau zich, net als de Farao, heeft verhard. En door God rechtvaardig werd overgegeven aan het oordeel der verharding. Opdat daartegenover de verkiezing van Jakob des te heerlijker blijken zou, tot eer van Gods grote Naam!

Kan de genadetijd in je leven al voorbij zijn? Ik moet er nog een keer op terug komen. Tot de volgende keer!

K. Hoefnagel

De praktijk der godzaligheid

Het avondmaalsformulier [46]

In het vorige artikel kwam het verbond van Gods genade aan de orde. We luisterden naar wat het formulier daarover zegt. Namelijk dat de Heere Jezus met Zijn dood en bloedstorting het nieuwe en eeuwige testament, het verbond der genade en der verzoening, besloten heeft. Dat vond plaats

doordat Hij aan het kruis uitriep: "Het is volbracht!"

Het verbond is met het lijden en sterven van de Heere Jezus besloten, dat betekent: het is vast gemaakt, het heeft rechtskracht ontvangen. Nu aan de voorwaarden van Gods genadeverbond is voldaan, is het gefundeerd. Het staat op recht en waarheid pal, als op onwrikbare steunpilaren... Het

is dus aan geen enkele twijfel meer onderhevig: het eeuwige verbond van God zal nimmer wankelen. Het is zeker en vast.

Verwerving en toepassing

De verwerving van de zaligheid is dus veilig gesteld. De Heere Jezus is een volkomen Zaligmaker gebleken. Een Zaligmaker die alle dingen gedaan heeft die bij God te

doen waren. Maar daarmee is nog niet een antwoord ontvangen op de vraag naar de toepassing van de zaligheid. Ook na 'Golgotha' zijn er die we horen vragen: "Wat moet ik doen om zalig te worden?" [Hand. 2: 37; 16: 30] en: "Hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God?" Het is zeker niet in de lijn van de Bijbel wanneer we vanuit de volkomenheid van de heilsverwerving uitgaan van een automatisch aan te nemen heilstoepassing. Juist hier liggen de vragen voor hen die ernst maken met de oproep tot bekering en geloof. En juist hier liggen de klemmen en knopen voor degenen die leerden zich voor de Heere te verootmoedigen in een mishagen aan zichzelf. "Hoe zal ik persoonlijk delen in dat heil? Hoe zal ik zalig worden? Hoe zal de zaligheid, door de Heere Jezus verworven, mijn deel zijn?" Of, om het met onze Catechismus te zeggen: "Is er nog enig middel waardoor ik (!) de welverdiende straf zal ontgaan en tot genade komen?" [zondag 5]. We kunnen al deze en dergelijke vragen ook op een andere manier verwoorden: "Behoor ik tot het verbond der genade en der verzoening? Ben ik een levend lidmaat van Gods verbond en Zijn gemeente?"

U begrijpt: als dergelijke vragen echt brandende vragen zijn, vragen die levensgroot op je hart liggen, dan ben je niet tevreden met een loutere verwijzing naar het feit dat je toch gedoopt bent. En dat het daarmee toch al gezegd is. "Natuurlijk ben je een kind van het verbond... Dat heeft de Heere toch betuigd toen jij daar nog niets van wist. Als je dat nu maar gelooft, dan hoeft je je verder geen zorgen te maken... Twijfel is immers zonde..." Met zo'n antwoord, waarin de vanzelfsprekendheid er duimendik bovenop ligt, maak je een worstelend mens alleen maar ongelukkiger. Het is wel duidelijk: in een dergelijke redenering wordt de nood niet gepeild, de nood van een verloren mens die alleen maar door de Heere Zelf van het verderf kan worden verlost. Ook in het leven van Gods kinderen kunnen de vragen naar de heilszekerheid levensgroot zijn.

Gods kinderen kunnen soms uit zwakheid in zonden vallen. Ze kunnen aangevochten worden door het feit dat ze geen volkomen geloof hebben, of dat ze niet zulke ijver hebben om God te dienen als waarop Hij recht heeft. Er kan ook een periode van duisternis en ingezonkenheid zijn ingetreden, waarvan ze de oorzaak zomaar niet weten. Of er is die influisteraar die het hun zegt: "Je hebt geen heil bij God!" Dan kan de vertwijfeling toeslaan: "Deel ik werkelijk in het vaste verbond Gods? Heb ik deel aan Christus en aan Zijn schatten en gaven?"

Tot het verbond behoren

Ons formulier weet van zulke vragen en bestrijdingen. Of beter nog: het wijst erop dat de Heere Jezus juist met het oog op deze moeiten en zorgen het sacrament van het Heilig Avondmaal heeft ingesteld. Dat de verwerving van de zaligheid vast en zeker is, daar is inmiddels op gewezen. Maar nu komt het op de persoonlijke toepassing ervan aan. Het gaat erom dat ik tot dat genadeverbond behoor. Dat is het waarom het in mijn leven draait. Als ik wezenlijk tot het genadeverbond behoor, heb ik alles. Dan ben ik niet vreemd aan de Heere van het verbond. Dan heb ik ook de verbondsgoederen. Ik word dan bedeed uit de kabinetten van het genadeverbond. Door de Heilige Geest die het uit de Christus van het verbond neemt en het mij verkondigt. Me er deel aan geeft.

Wel, zo vervolgt nu Olevianus, "opdat wij vastelijk zouden geloven dat wij tot dit genadeverbond behoren..." Het gaat er in ons leven niet om dat we allerlei beschouwelijke kennis zouden hebben. Het gaat er evenmin om dat we keurig en onbesproken leven. Nee, ons leven moet een grondslag hebben. We moeten gefundeerd zijn op een vast en zeker fundament. Het is onmisbaar dat ons verloren leven weer in een levende relatie met onze Schepper is terug gebracht. In Adam hebben we het verbond met de Heere verbroken. Sindsdien leven we van nature in de duisternis, buiten God en zonder

God en zelfs tegen God. Maar nu moeten we opnieuw deel ontvangen aan Zijn heilsverbond. Dat verbond dat van geen wankelen weet. En om de troost daarvan te kennen, moeten we het ook weten. Moeten we in dat geloof ook leven. Het aandeel in het verbond met de Heere moet een levend geloofsbezit zijn.

Het aandeel dat Gods kinderen aan het genadeverbond hebben, is vaak aan bestrijding onderhevig. Er is er één, de boze, die er alle baat bij heeft om dat altijd weer verdacht te maken. Daar heeft hij allerlei instrumenten voor. Ongeloof, verleiding van de zonde, twijfelzucht, achteloosheid in het gebruik van de middelen... Als hij deze middelen effectief kan inzetten om Gods kind van Zijn Heere te verwijderen, zal hij het niet nalaten. "Met zodanige grove zonden vertoornen zij God zeer, vervallen in schuld des doods, bedroeven de Heilige Geest, verbreken voor een tijd de oefening des geloofs, verwonden zwaarlijk hun geweten en verliezen soms voor een tijd het besef van Gods genade... Totdat aan hen, wanneer zij door ernstige boetvaardigheid op de weg terugkeren, het vaderlijk aanschijn Gods opnieuw verschijnt" [DL V, 5].

Er is de Heere alles aan gelegen dat Zijn kinderen in gemeenschap met Hem leven. In de verborgen omgang met Hem en in de zekerheid van Zijn heil. "Van deze bewaring der uitverkorenen tot de zaligheid en van de volharding der ware gelovigen in het geloof kunnen de gelovigen zelf verzekerd zijn, en ze zijn het ook naar de mate van het geloof, waarmee zij zekerlijk geloven, dat zij zijn en altijd blijven zullen ware en levende leden der Kerk, dat zij hebben vergeving der zonden en het eeuwig leven" [DL V, 9].

Deelgenoot

Met het oog daarop heeft de Heere Christus aan de Zijnen het sacrament van het Heilig Avondmaal gegeven. Hij weet welk maaksel dat ze zijn: zwak van moed en klein van krachten. En onbekwaam tot volharding uit zichzelf. Om hen nu van Zijn liefde en

Dan kan de vertwijfeling toeslaan: "Deel ik werkelijk in het vaste verbond Gods? Heb ik deel aan Christus en aan Zijn schatten en gaven?"

Onze
gezondheid
en ons
welbevinden
gaat hun ter
harte. Wel, zo
wil de Heere
Christus allen
die Hij in
Zijn verbond
opnam, bij
Zich hebben.

trouw te verzekeren en niet minder van de vastheid van Zijn verbond en de gefundeerdheid van Zijn ontferming, gaf Hij aan Zijn kerk de Tafel der gemeenschap waarvan Hijzelf de Gastheer is. "Opdat wij vastelijk zouden geloven dat wij tot dit genadeverbond behoren, nam de Heere Jezus in Zijn laatste Avondmaal het brood (...) en de drinkbeker."

Hij nodigt ze aan Zijn tafel, de Zijnen die tot Zijn verbond behoren. Zoals een vader of moeder de kinderen die behoren tot het huisgezin bij elke maaltijd aan tafel hebben wil. Waarom? Wel, ze horen bij elkaar. Ze maken deel uit van een en hetzelfde gezin. Niet één mag er gemist worden. Aan die tafel wordt het eten en drinken verstrekt, opdat de kinderen niet in verval van krachten zouden geraken. Aan die tafel is het ook telkens weer duidelijk: deze vader en deze moeder zorgen voor ons. Onze gezondheid en ons welbevinden gaat hun ter harte. Wel, zo wil de Heere Christus allen die Hij in Zijn verbond opnam, bij Zich hebben. Opdat ze niet zouden twijfelen aan Zijn ge-

nade en aan hun deelgenoot-zijn van Zijn eeuwig verbond. Toen Olevianus deze zo pastorale woorden schreef, had hij waarschijnlijk de Württembergische kerkorde van 1561 naast zich liggen. Frappant is de overeenkomst namelijk met zijn eigen formulier. Ik besluit met een aantal zinsneden uit dat Lutherse document. "Daarom heeft onze lieve Heere Jezus Christus Zich over ons ontfermd en is om onzer zonden wil mens geworden, opdat Hij de wet en de ganse wil van God tot onze zaligheid zou vervullen, en opdat Hij de dood en alle oordeel dat wij door onze zonden op ons geladen hebben, voor ons en tot onze verlossing op Zich zou nemen en lijden zou.

En opdat wij nu dit vastelijk zouden geloven en door het geloof vrolijk naar Zijn wil zouden leven, nam Hij na het Avondmaal het brood, dankte, brak het en zeide: "Neemt en eet, dit is Mijn lichaam dat voor u gegeven worde, dat is, dat Ik mens geworden ben, en alles wat Ik doe en lijd, is alles Uw eigendom, voor u en u ten goede geschied, en daarom geef Ik u tot een gewis teken en

getuigenis, opdat gij altijd in Mij blijft en Ik in u, Mijn lichaam tot spijs." Desgelijks nam Hij ook de beker, en sprak: "Neemt en drinkt allen uit deze, dat is de drinkbeker van het Nieuwe Testament in Mijn bloed, dat voor u en voor velen vergoten wordt tot vergeving der zonden. Zo dikwijls als gij dit doet, zult gij Mijner daarbij gedenken. Dat is, omdat Ik u tot Mijn eigendom aangenomen en uw zonden op Mij geladen heb, wil ik Mijzelf voor de zonde in de dood offeren, Mijn bloed vergieten, voor u genade en vergeving verwerven, en alsoo een Nieuw Testament oprichten, in hetwelk de zonden vergeven en eeuwiglijk niet meer gedacht worden, ditzelve tot een zeker waarteken en getuigenis, en tot versterking en bevordering van Mijn leven in u, geef Ik u Mijn bloed te drinken." Wie nu alsoo van dit brood eet en van deze beker drinkt, ook deze woorden die hij van Christus hoort, vastelijk gelooft en dit sacrament tot herinnering en versterking van zijn geloof ontvangt, die blijft in de Heere Christus en Christus in hem, en zal eeuwig leven."

J.M.J. Kieviet

Kerkelijk actueel

Israël

Nu de landen rondom Israël in grote onrust verkeren, mag er wel zorg in ons hart zijn vanwege de vraag waar dit alles op uit zal lopen. Zal het vuur van de revolutie uiteindelijk niet de Islam in de kaart spelen? Invloeden van Iran zijn in meerdere landen aan de orde van de dag.

Ds. van Zonneveld heeft laatst in het RD geschreven over de situatie in en rond Israël. Het ging om een verkorte versie. Zijn integrale artikel nemen we nu hier op om kennis te nemen van zijn overwegingen. Het kan ons allen voortdurend bij de les van Gods Woord houden.

De achtergrond van de Jodenhaat

Oorlog in de hemel. U denkt dat kan niet. Daar is toch harmonie, vrede? Evenwel – het staat in de Bijbel. Openbaring 12:7 zegt: "En er werd krijg in de hemel; Michaël en zijn engelen krijgden tegen de draak, en de draak krijgde ook en zijn engelen". Vanwege deze woorden kunnen we spreken van

oorlog in de hemel. Toen de Heere Jezus ten hemel voer, nadat Hij alles volbracht had, is satan Hem achterna gegaan. Om nog weer de zaligheid van Gods kinderen te betwisten. Zoals hij gedaan had onder heel het Oude Testament. U hoort hem als het ware zeggen: hoe kunt U, God, zondaren opnemen in de hemel? U bent toch waarachtig, heilig en recht-

vaardig? U hebt toch gesproken: "de ziel die zondigt, zal sterven"? Ik klaag U aan; ze zijn prooi voor mij; ze moeten allen met mij mee naar de hel!

Echter satan had er geen weet van: Christus heeft Zijn bloed ingedragen in het hemelse heiligdom. Dat bloed is de rechtsgrond voor de zaliging van gevallen mensen. God doet geen onrecht. Geen van Zijn deugden wordt geschonden. Daarom: "Michaël grijp de draak en werp hem uit". De hemel is nu voor goed voor satan op slot. Daar kan hij Gods kinderen niet meer aanklagen.

Satan geworpen op de aarde. Wat doet hij daar? Wel – u leest het duidelijk in genoemd Schriftgedeelte. Hij vervolgt "de vrouw, die het Manneke gebarnd heeft". De vrouw dat is de kerk van het Oude

U hoort hem
als het ware
zeggen: hoe
kunt U, God,
zondaren
opnemen in de
hemel?

Testament, namelijk Israël. Dat volk heeft de Zoon des mensen, Gods Zoon, Jezus Christus gebaard. 't Wordt u en mij nu heel duidelijk: de eeuwenlange strijd van Israël, de Jodenhaat. De tien stammen al vele eeuwen eerder in ballingschap weggevoerd. Toen ook de twee stammen: Juda en Benjamin. Toch terugkeer. Vooral de nakomelingen van Juda. De stam waaruit is voortgekomen de Leeuw. Zo wordt Hij genoemd: Jezus Christus, de Leeuw uit Juda's stam; en nu juist Juda die riep: "weg met Deze, kruis Hem". De beloofde Messias, de Zaligmaker verworpen. Satan instrument in de handen van Hem aan Wie alle macht gegeven is, om de toorn van God over dat volk uit te storten. Begrijpt u nu de situatie van dat volk tot vandaag toe? Dat volk in de verstrooiing, als in een woestijn, de diaspora. Doch satan wist ze wel te vinden. Speurde Hitler niet de landen af op zoek naar de Joden om ze te brengen naar zijn gaskamers?

Generaal Rommel kreeg de opdracht om met zijn leger vanuit Europa over te steken naar Afrika. Zegevierend trok hij door Noord-Afrika. Hitler had al overleg gehad met de moefiti te Jeruzalem. Ook de Joden, die de haat van Hitler ontvlucht waren en in Kanaän waren gekomen, moesten afgevoerd worden naar de gaskamers. God greep in. Rommel al dichtbij de grens van Israël werd in El-Alemein vernietigend verslagen. Het vege lijf kon hij amper redden. Dat wat Hitler als instrument van satan deed was nog maar voorspel. 't Was opdat de Verenigde Naties toestemming zouden geven voor de stichting van de Joodse staat. Hier was weer Gods hand. Hij bracht de Joden weer in het beloofde land!

Echter satan is dezelfde gebleven. Wat een haat van de omliggende volken, en dat steeds weer. Met slechts één bedoeling: de vernietiging van dat volk, dat Christus gebaard had. Dus duidelijk de vijandschap tegen Christus Zelf. De strijd van Genesis 3:15. Slangen-zaad en vrouwenzaad, hét Zaad der vrouw. Satan dacht: Christus aan het kruis is mijn triomf. Even-

wel dat kruis heeft hem zijn kop vermorzeld!

Vandaag – het antisemitisme groeit al meer en meer. Zelfs in Nederland. Moeten we ons daarover verbazen? Wie leeft bij een open Woord kent de achtergrond, en wie door het ware geloof in Christus is, wordt geteld als in Israël ingelijfd. Die draagt zelfs de naam van Sions kind. Zo is de toename van de christenvervolging ook al duidelijk! Verbaas u niet; de dingen zijn voorzeggd. 't Staat alles beschreven in Gods Woord, in het Boek met de zeven zegelen. Dat boek hetwelk het Lam genomen heeft, omdat het Lam waardig werd bevonden om het te nemen. Hij verbreekt het ene zegel na het andere. Hij brengt de wereldsgeschiedenis tot z'n einde: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Let u er goed op hoe de haat tegen Israël al meer toeneemt. Ik durf het te zeggen: vandaag of morgen wordt Ezechiël 38 en 39 vervuld. Dan komt Gog met vele volken. God slaat de zeshaak in volken en trekt ze naar Israël. Israël zal overstroomd worden met gewapende krijgers. Slaet Israel niet terug? O zeker – Damaskus en Teheran zullen tot puin worden. Doch de overmacht is te groot. Maar dan zal de Heere Zelf opstaan tot de strijd. Een overstelpende plasregen, grote hagelstenen, vuur en zwavel zullen op Gog en zijn benden zijn. 't Zal zijn als in de

dagen van Hizkia: 185.000 man omgebracht door het zwaard van een engel. De God van Israël zal Zich grootmaken en Zich heiligen voor de ogen van vele heidenen, en zij zullen weten dat Hij de Heere is, en Hij is de God van Israël, de Verbondsgod, Die trouwe houdt tot in eeuwigheid.

't Grijpt wel aan als we lezen in Zacharia 13 dat twee delen van Israël zullen omkomen, en dat één deel overblijft. Echter dat deel zal de Naam van de Heere aanroepen, en de Heere zal het verhoren, en Hij zal zeggen: "het is Mijn volk", en het zal zeggen: "de HEERE is mijn God". Ja – dan komt de oudste broeder thuis, en zal het feest tenvolle beginnen.

Nog één zaak – let u daarop, laat het niet ontgaan: Hezbolla, Hamas, Syrië, Iran zijn zwaar bewapend. Vandaag of morgen komen ze aan tegen Israël. Zelfs vele volken. Helaas – zelfs Nederlanders zouden in dat gezelschap kunnen zijn. Dit is de situatie van nu, van onze dagen.

We vouwen de handen en bidden: "Heere, denk aan Uw erf, het voorwerp van Uw zegen, aan Sions berg waar Gij eertijds hebt gewoond".

We weten nu wat de achtergrond is van de haat tegen de Joden.

P. Van Zonneveld

Wat een haat van de omliggende volken, en dat steeds weer. Met slechts één bedoeling: de vernietiging van dat volk, dat Christus gebaard had.

Sprekend verleden

Theodorus van der Groe (1705- 1784) - 4 slot

Nabij Jericho zat de blinde Bartimeüs te bedelen. Hij vernam van de schare dat Jezus de Nazarener voorbijging. Daarop riep hij: 'Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!' Bartimeüs werd bestraft opdat hij zou zwijgen, maar hij riep te meer: 'Zone Davids, ontferm U mijner!' Jezus stond stil

en beval dat men Bartimeüs bij Hem zou brengen. Toen stelde Jezus hem een vraag.

De vraag van Christus

Christus stelde aan de blinde bedelaar de volgende vraag: 'Wat wilt gij dat Ik u doen zal?' Christus wist precies hoe de toestand

De Heere wil dat een mens zijn nood aan Hem bekendmaakt. Dit geldt ook de zondenood. God kent alle zonden, nochtans moeten ze aan Hem bekend gemaakt worden.

van Bartimeüs was en wat zijn begeerte was. Christus is immers alwetend. De schare zou het horen dat het de blinde niet om een aalmoes ging, maar om wegname van zijn blindheid. De Heere wil dat een mens zijn nood aan Hem bekendmaakt. Dit geldt ook de zondenood. God kent alle zonden, nochtans moeten ze aan Hem bekend gemaakt worden. Ook tot ons komt de vraag: 'Wat wilt gij dat Ik u doen zal?' Christus deed alles met Goddelijke wijsheid. Dat gold ook de vraag die aan Bartimeüs werd gesteld. Christus kon als de Almachtige alles geven aan die blinde wat nodig was. De vraag getuigde van ontferming, bewogenheid en medelijden. Van der Groe schrijft: "Niemand heeft meer medelijden met ellendige en bedroefde mensen, dan de Heere Jezus." Christus betoonde Zijn vriendelijkheid en goedertierenheid.

Het antwoord

Bartimeüs gaf het volgende antwoord op de vraag die Christus hem stelde: 'Heere, dat ik ziende mag worden.' De Zaligmaker werd Heere genoemd. Echte hoogachting leefde in zijn hart. Bartimeüs was met diep ontzag en eerbied vervuld. Deze Heere zou hem van al zijn ellende kunnen verlossen. Mogen wij ons tot deze Heere wenden met alle noden van ziel en lichaam beide? Mag u Hem dienen, eren en beminnen? Mag u Zijn Woord bewaren en Zijn geboden gehoorzamen? Dat is in waarheid Christus Heere te noemen. Wie het anders doen zijn huichelaars en geveinsden. Van der Groe schrijft: "En Christus erkent hen niet voor Zijn onderdanen, ofschoon zij Hem al hun Heere noemen, Zijn godsdienst uiterlijk waarnemen, Zijn Woord horen, Zijn leer belijden, Zijn Verbondssegelen gebruiken en voor Zijn gelovigen willen erkend en gehouden zijn." Bartimeüs vroeg om ziende te mogen worden. Een klein gebed uit een grote nood. In de oorspronkelijke taal zijn het maar drie woorden. Een kort gemeend gebed is meer waard dan een lang gebed van een geveinsde. In de Bijbel staan korte en lange

gebeden. Het komt er op aan dat die gebeden oprecht en gelovig zijn. Er dient in geest en waarheid gebeden te worden. Bartimeüs wilde graag van zijn blindheid verlost worden. Geen enkele arts had hem kunnen helpen. Is er al begeerte van geestelijke blindheid verlost te worden? Van der Groe schrijft: "Maar och! Als de mensen door ontdekking van Gods Geest ook maar eens recht hun geestelijke blindheid zagen en hun jammerlijke onkunde van God; als zij het nare en smartelijke daarvan eens in hun zielen ondervonden, - zij zouden dan ook wel ras al hun ernst, al hun aandacht, smeking en geloof daarheen wenden, dat Christus hen toch van deze grote kwaal wilde genezen, zij zouden dan geen voet meer kunnen verzetten, voordat Christus eerst hun ogen geopend had, en dan zou ook al het andere wel, als het ware vanzelf volgen."

De genezing

De Heere heeft maar te spreken en het is er, te gebieden en het staat er. Zo was het bij de schepping. Zo is het ook geweest bij veel wonderen die de Heere Jezus heeft verricht tijdens Zijn omwandeling op aarde. Christus sprak: 'Word ziende; uw geloof heeft u behouden.' Al de duivelen zijn niet in staat tegen te houden wat Christus beveelt. Met één woord kan Christus de grootste wonderen verrichten. Zonder enig geneesmiddel werd Bartimeüs ziende gemaakt. Christus sprak slechts één woord en Bartimeüs werd ziende. Christus kan ook zonder woorden genezen, denk aan de bloedvloeiende vrouw. Het aanraken van de zoom van Zijn kleed was genoeg. Het spreken van Christus wijst op de genezing van blinde zondaren door de prediking van het Woord Gods. Alleen Christus kan van de geestelijke en rampzalige blindheid van de ziel genezen. Het staat in Psalm 146 dat de HEERE de ogen der blinden opent. Van der Groe schrijft: "Och, of alle arme blinde zondaren dat eens recht geloofden! Daarom moeten wij hier dan alleen tot Christus gaan en geheel afzien van alle eigen- en schepselen hulp, en Hem smeken,

dat Hij ons ziende wil maken. O! die deze weg niet inslaan met hun ganse hart, die kunnen ook niet genezen of behouden worden, maar moeten voorzeker in hun blindheid sterven en voor eeuwig ramzalig omkomen en vergaan."

Het geloof

De Heere preekt het geloof van de blinde: 'uw geloof heeft u behouden.' Wat is dat geloof? Van der Groe schrijft: "Het geloof van de blinde bestond hierin, dat hij den Heere Jezus hield en erkende voor die grote Heere en Christus, Die uit David is geboren en Die almachtig was om door een wonderwerk zijn ogen te openen, die ook vol barmhartigheid en ontferming was, en dat hij tot die Heere Jezus, als die grote Heere en Christus de toevlucht nam, Hem om Zijn almachtige hulp en ontferming aanriep, op Hem alleen al zijn vertrouwen stelde, en alle andere hulp gans liet varen." Dat geloof had hij niet van zichzelf, maar door de kracht van de Heilige Geest was dat geloof in hem gewerkt. Het geloof was niet de verdienende oorzaak van zijn genezing. Er was in de blinde geen verdienste of waardigheid. Wat betekenen dan de woorden: 'uw geloof heeft u behouden'? Zijn geloof was het middel waardoor hij deze genezing ontving. Van der Groe schrijft het volgende: "Want, als hij dit geloof niet waarlijk in zijn hart gehad had, als hij niet zekerlijk had vertrouwd op de Goddelijke macht, goedwilligheid en grote barmhartigheid van de Heere Jezus om alle arme ellendige mensen te verlossen van alle kwalen, dan zou hij gewisselijk tot Hem ook zijn toevlucht niet genomen, en Hem zo ernstig om Zijn hulp en ontferming niet gesmeekt hebben. Neen! Indien hij had gedacht: Jezus de Nazarener kan mij niet helpen, of, zo Hij het al mocht kunnen, Hij wil, Hij begeert het echter niet te doen, het is te vergeefs, dat ik van Hem wat goeds zou hopen! - Voorzeker, indien deze ongelovigheid zijn hart ingenomen en bezet had, zo zou hij de Zaligmaker op de weg hebben laten voorbij wandelen, zonder van Hem hulp te begeren

en tot Hem te roepen." Het ware geloof is noodzakelijk om zalig te worden. Van der Groe schrijft: "Bidt daar toch de Heere ootmoedig om aan, en geeft uw zielen toch niet eerder rust, voordat gij dat geloof door de Heilige Geest in u gewerkt vindt."

Genezing

Op het spreken van de Zaligmaker werd Bartimeüs onmiddellijk genezen. Hij werd ziende. Hij kon de dingen waarnemen net als de andere mensen. Door één woord te spreken kan de Heere alle zielenkwalen genezen en alle duisternissen opklaren. Zonder enige moeite, kosten, pijn of smart en zonder enig uitstel werd Bartimeüs genezen en ziende gemaakt. Het is nodig met afzien van alle mensen alleen te zien met het oog des geloofs op Christus, de grote Medicijnmeester om bij Hem alleen geestelijke zielsgenezing te zoeken. Wie dat echt mag doen, wordt onmiddellijk ziende gemaakt.

God verheerlijken

Aan de morgen van de dag had Bartimeüs niet kunnen denken dat hij zo'n heerlijke dag zou meemaken. Van blind was hij ziende geworden. Over deze genezing verheerlijkte hij God. Hij dankte God van ganser harte voor zo'n weldaad. Bartimeüs kon zichzelf niet genezen en ook andere mensen konden hem niet genezen. Met mond en hart mocht Barti-

meüs God prijzen en verheerlijken vanwege Zijn grote macht en onbegrijpelijke barmhartigheid. Zo gaat het ook toe als een blinde zondaar van zijn geestelijke zielsblindheid genezen wordt. Dan komt er grote blijdschap en hemelse vreugde in de ziel. Dan gaat de zondaar God danken, loven en prijzen.

Jezus volgen

Bartimeüs volgde de Zaligmaker. Hij mocht de Heere aannemen als Koning en Verlosser. Hij gaf zich geheel aan Hem over. Hij vertrouwde alleen op Hem. Hij ging de Heere gehoorzamen, eren en vrezen. Hij voegde zich bij de Heere Jezus. Hij wilde steeds in de nabijheid van zijn Verlosser zijn en hem overal volgen. Hij voegde zich bij het gezelschap van de Heere Jezus, bij Zijn discipelen. Zo ging hij ook delen in haat, smaad en verachting van de kant van de wereld. Hij liet alles achter om met de Zaligmaker en Zijn gezelschap mee te gaan. Zo gaat het ook met arme zondaren die van hun geestelijke blindheid verlost worden. Zij erkennen de Heere als hun Koning en Zaligmaker. Zij verloochenen zichzelf en nemen hun kruis op en volgen Hem.

Het volk

Wat was de reactie van de mensen die getuige waren van het wonder? Zij gaven Gode lof. Zij erkenden Gods macht, genade en heerlijkheid. Bij velen zal dit alleen maar

algemeen en uiterlijk zijn geweest. Zo kunnen onbekeerde mensen God uiterlijk loven en prijzen. Het echte loven van God brengt het volgen van Hem met zich mee. Van der Groe besluit zijn preken over de genezing van de blinde Bartimeüs met deze woorden: "Ondertussen mag ons dit gedrag der schare leren, hoe ware christenen ook God met grote blijdschap loven, prijzen en verheerlijken, als er hier of daar een arm blind zondaar door de prediking bekeerd wordt en de Heere Jezus gaat volgen. O, dit zijn dingen, die te Sion bekend zijn, en die men vertelt in hare poorten, maar een onvernünftig man weet daar niet van, de dwaas verstaat dit zelve niet. Wij zullen daar nu niet verder in treden; en zo hebben wij deze merkwaardige en leerzame stof in zeven leerredenen omstandig opgelegd, en er veel zeer nuttige en leerzame zaken uit gehoord. Daar ligt dit zaad des Woords dan nu ook weer uitgestrooid op de akker. Och, of het de hemelse Landman nog believe, hetzelfde te zegenen en vruchtbaar te maken, door Zijn Geest, opdat het tot onzer zielen zaligheid in ons hart mocht opwassen, enz. – Dat zij zo.

A. van Heteren

*Bartimeüs
volgde de
Zaligmaker.
Hij mocht
de Heere
aannemen
als Koning en
Verlosser. Hij
gaf zich geheel
aan Hem over.*

Persbericht

CGK Werkendam honderd jaar. De christelijk gereformeerde kerk te Werkendam bestond afgelopen 11 maart 100 jaar. Ter gelegenheid daarvan vond er zaterdag 12 maart een herdenkingsdienst plaats in de kerk aan de Binnengriend, waaraan alle nog in leven zijnde predikanten die de gemeente gediend hebben, een bijdrage leverden. Voorafgaand aan de dienst was er een doorlopende presentatie van een fotoverzameling over honderd jaar christelijk gereformeerde kerk Werkendam.

Tijdens de bijeenkomst werd ook het eerste exemplaar van het jubileumboek "Wanneer men in Uw Naam vergaard" aangeboden aan de burgemeester van Werkendam, drs. C.G.J. Breuer. Na de vereniging van de afgescheidenen en de dolerenden in 1892 waren er in Werkendam mensen die niet van harte meegingen met de Gereformeerde Kerken. Zij zochten na verloop van tijd aansluiting bij de Christelijk Gereformeerde Kerken. De gemeente werd op 11 maart 1911 geïnstitueerd in een

dienst waarin ds. M. den Boer uit Dordrecht voorging. De kerkenraad bestond toen uit ouderling C. Damen en diaken C. de Koter. De gemeente kerkte eerst in de bewaarschool aan de Hoogstraat of in de Nutsaal. In 1912 nam zij een eigen kerkgebouw aan de Hoogstraat in gebruik. In 1995 verhuisde de gemeente naar het nieuwe kerkgebouw aan de Binnengriend. In de honderd jaar haar bestaan is de gemeente gediend door acht predikanten: ds. D.J. Barth (1920-1924), ds. L.

Baas (1930-1933), ds. M. Overduin (1943-1946), ds. H.C. van der Ent (1952-1958), ds. M. Vlietstra (1967-1976), ds. A. van Heteren (1976-1994), Ds. K. Visser (1994-2001) en ds. C.P. de Boer (2003-

2010). De gemeente telt circa 600 (doop)leden. Het jubileumboek is te bestellen via cgkboekwdam@kliksafe.nl of telefonisch 0183 640185 (S.J. Verhelst) en is te koop op de komende Ontmoe-

tingsdag D.V. zaterdag 7 mei in Werkendam. De prijs is € 19,95 (excl. verzendkosten).

Boekbesprekingen

Dr. H.J. Agteresch Wonderen...de wereld uit? Gebonden, 185 blz., € 15,90, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-2993-8.

De studentenvereniging Solidamentum koos in 2006/2007 als jaarthema: 'Wonderen: de wereld uit?' Rondom dit jaarthema zijn diverse lezingen gehouden en artikelen geschreven. In dit boek zijn een aantal van deze artikelen en uitwerkingen van lezingen bijeengebracht. Er wordt in dit boek in kort bestek heel wat aan de orde gesteld. Het gaat over wonderen in het Nieuwe Testament, over de heilsfeiten als wonderen, Gods hand in de geschiedenis, gebedsgenezing en wonderen de eeuwen door. Zo wordt er geschreven over het ontzet van Leiden. We lezen op blz. 118 "Mogen we in de geschiedenis van ons land Gods leiding zien? Ja, dit mag en moet. 'Ons land is rijk bevoorrecht. De kandelaar van Gods Woord is hier na de reformatie geplaatst en God heeft hem nog niet weggenomen. De Tachtigjarige Oorlog was een ongelijke strijd van een wereldmacht tegen een nietig vlekje op de kaart. Dat die strijd gewonnen is, mogen we zeker als wonder van God zien. Maar dan niet om daarmee onze eigen mening te rechtvaardigen, om als het ware te bewijzen dat God aan onze kant stond, maar om God te danken.'" Ook wordt geschreven over een brand in 1911 in het dorp Brakel. Te midden van de vuurzee bleef er één woning gespaard: die van een godvrezend man die achttien jaar ziek op bed had gelegen. Zijn vrouw getuigde van dit wonder tegenover Prins Hendrik, die het getroffen dorp kwam bezoeken. Op blz. 107 wordt prof. G. Wisse aangehaald. Wisse schrijft dat een wedergeboren mens zelf een wonder is. Dan behoort die mens tot

de bovennatuurlijke orde. Kennen we dat wonder al?

Ds. C. Harinck, Christus en de christen, gebonden, 233 blz., € 20,50, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2353-5.

De auteur wil een bijbels antwoord geven op de vraag: 'Wat is de bevindelijke kennis van Christus?' Op de hem eigen wijze stelt ds. Harinck in dit boek heel wat zaken aan de orde. In het voorwoord lezen we dat het de bedoeling van de auteur is weer te geven hoe de Zaligmaker gekend wordt tot troost en zaligheid van het hart. Het gaat in dit boek over de persoonlijke en bevindelijke kennis van Christus. In veel kerken heeft het verstandelijk geloven de ervaring verdreven. In evangelische kerken is de ervaring het een en het al. De objectieve waarheid van de Schrift is ingeruild voor extatische beleving. De schrijver probeert na te gaan wat de Schrift zegt over het bevindelijk kennen van Christus. De auteur spreekt de hoop uit dat het boek mag dienen tot bevordering van de bevindelijke kennis van Christus. We lezen over de weg tot de Christuskennis op blz. 105 en 106 het volgende: "Er is een weg die tot de bevindelijke kennis van Christus leidt. Het is de weg die gekenmerkt is door overtuiging van onze zonde, beleving van onze verloren staat, sterven aan de wet der werken en billijken van Gods rechtvaardigheid. Deze belevingen vinden we, hoewel verschillend in trap en mate, steeds in de Schrift terug. We zien het gebeuren op de pinksterdag. Petrus toonde de menigte vanuit het Oude Testament, dat de gekruisigde en opgestane Jezus de beloofde Messias is. Hij besloot de boodschap: 'Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Isra-

els, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die gij gekruist hebt' (Hand. 2:36). En toen gebeurde het. We lezen: 'Als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannen broeders?' (Hand. 2:37). Wat een verandering voltrok zich! Godvruchtige mannen waren het. Zo oordeelden zij over zichzelf. Maar ineens zagen ze wie zij waren voor God en wat zij gedaan hadden. Zij hadden de Messias gekruisigd! Het verwondde hun hart. Het doorstak hen van binnen. Het werkte verslagenheid over hun zonde, leidde tot de omhelzing van het evangeliewoord en tot het geloof in Jezus als de Messias." Terrecht wordt op blz. 107 en 108 gesteld dat bij de naam Jezus, dat is Redder en Verlosser, een verloren en schuldige zondaar hoort. "Het gaat in de zaligmakende kennis van Christus over de kennis van een Jezus Die redt van de zonde, de vloek en de toorn Gods. De weg tot de zaligmakende kennis van Jezus is niet de weg van jezelf heiligen of aannemen dat Jezus voor zondaar is gestorven, maar de weg van de beleving van zonde, schuld en verlorenheid. Het besef van onze strafwaardigheid, de beleving van onze onmacht om onszelf te verlossen, hoort bij het geloof in Christus als Zaligmaker. Bij het geneesmiddel hoort de kennis van de kwaal en het verlangen naar genezing. Wij zullen Christus nooit waarlijk zoeken en hoogachten, indien wij onze ellende niet gevoelen. In de benadering vanuit de evangelische beweging worden deze elementen veelal gemist. Er is bij hen geen plaats voor boetvaardigheid, de erkenning van onze strafwaardigheid en de beleving van onze totale onmacht om

onzelf te verlossen. Men moet zich heiligen, voor Jezus kiezen, Zijn discipel worden, geloven dat God ons liefheeft en dat Jezus voor ons is gestorven. Dikwijls is het al genoeg in te stemmen met de woorden van de voorganger dat men gelooft een zondaar en Jezus de Zaligmaker te zijn, om beschouwd te worden als een gered christen. Maar er kan geen geloof in Jezus de redder zijn, zonder een gevoel van zijn zonde en strafwaardigheid voor God." Jezus legde het zondige leven van de Samaritaanse vrouw bloot om Zichzelf daarna aan haar te openbaren als de Christus Gods. Ds. Harinck haalt op blz. 109 een citaat aan van Thomas Sheppard uit 'De gezonde gelovige': "Te zeggen, dat een mens eerst Christus en het leven kan hebben, eer hij enige geestelijke ellende gevoelt, is te zeggen, dat een christen eerst genezen moet zijn, opdat hij ziek mag worden, geheeld moet zijn om gewond te worden." Ds. Harinck verwijst ook naar 'het schatboek' van Ursinus. Ursinus noemt drie redenen waarom de kennis van de ellende nodig is: 1. Omdat ze in ons een begeerte opwekt om

verlost en getroost te worden. Want zoals de bekendheid met de ziekte bij de zieke een begeerte naar de medicijnen opwekt, terwijl daarentegen het niet-beseffen van de ziekte de zieke naar geen dokter doet omzien; zo staat het nu ook met de zondaar, die zijn ellende niet kent en gevoelt. Zo iemand begeert noch zoekt, veel minder verkrijgt verlossing. 2. Opdat wij, verlost zijnde, God oprechte dankbaarheid zouden kunnen bewijzen. Want wie de nood en het gevaar, waarin hij verkeerde, niet bewust is, die kan onmogelijk zijn verlossing in haar volle betekenis waarderen. 3. De mensen zijn geen geschikte hoorders van het Evangelie, tenzij ze hun zonde en ellende recht kennen." Terecht legt de auteur de vinger bij verkeerde opvattingen en terecht beroept hij zich op Schrift en belijdenis.

Dr. W.H. Velema, Met verstand en hart, paperback, 104 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-09510.

De ondertitel luidt: 'Christelijke ethiek in de praktijk.' De aanleiding deze bundel te publice-

ren was de tachtigste verjaardag van de auteur. Het boekje bevat een selectie van artikelen die dr. Velema gepubliceerd heeft in het Reformatorisch Dagblad. Wie dit boekje leest vindt stof tot overdenking en meningsvorming aangaande verschillende onderwerpen op het terrein van de ethiek. We lezen onder meer over ruimte voor hernieuwd trouwen. Op blz. 58 wordt overspel genoemd. Overspel is in feite ontbinding van het huwelijk. Echtscheiding is na overspel niet geboden maar wel geoorloofd. De echtscheiding moet niet, maar mag wel plaatsvinden. Na schuldbelijdenis is het wel mogelijk dat man en vrouw verder gaan binnen hun huwelijk. De auteur stelt dat uit 1 Korinthe 7:15 de Reformatie heeft afgeleid dat een gelovige vrouw die weggestuurd was door haar man een nieuw huwelijk mocht aangaan. Om der wille van de godsdienst (causa religionis) heeft de man zijn huwelijk ontbonden. Hij heeft zijn vrouw weggestuurd, wilde niet langer met haar samenleven en voor haar zorgen. Mijn vraag zou zijn: Hoe verhoudt zich dat met wat we lezen in Matth. 19:9

Liefde voor Israël

als primaire drijfveer

De stichting bevordert door haar werk de evangelieverkondiging onder de Joden.

Voor meer informatie over ons werk, lezingen en donaties, ga naar onze website: www.messiasbelijdendejoden.nl of neem contact op met ds G. Bouw, tel. 0172 - 47 00 40, e-mail: g.bouw@solcon.nl.

Een gift overmaken kan op 37 78 53 496.

Postbus 22 - 3860 AA Nijkerk

Zeer compleet huis- of zaalorgel

CHORALE 3DLX

Leverbaar in eiken, mat of hoogglans zwart.

ONGEËVENAARDE KWALITEIT

- 38 stemmen
- 6 orgelstijlen
- 12 orkeststemmen
- 170 stemmen totaal
- 2 zwelpepedalen
- 30-tonig pedaal

Toonzaal Veenendaal
Industrielaan 26
VEENENDAAL
T 0318-519136
www.domusorgels.nl

Domus
orgels met hart en ziel

Kijk voor dealeradressen op onze website

*Rust en ontspanning in de
prachtige Vulkaaneifel!
Dichtbij
Friedensstimme-gemeente*

**Ruime appartementen te
huur.**

Inl.: 0049-6594258990 en
www.huizesolagratia.nl

We hebben nog zo
weinig goede boeken.

Helpt u ons
alstublieft!




Stichting China
Veenendaal

Stort uw bijdrage op

rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

'Maar Ik zeg u, dat zo wie zijn vrouw verlaat, anders dan om hoererij, en een andere trouwt, die

doet overspel; en die de verlatene trouwt doet ook overspel.' We beseffen dat in een kort artikel niet alles gezegd kan worden. Ook prof. Velema zal weten dat er in de tijd van de Reformatie verschillende gedachten waren over 1 Kor. 7: 15. Dat geldt tot in onze tijd toe. De Synodale Commissie kerkelijke huwelijksbevestiging na echtscheiding in opdracht van de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten heeft in haar rapport op blz. 69 geschreven: "Er zijn verschillende redenen om tot de conclusie te komen dat hertrouwen na echtscheiding wegens causa religionis op schriftuurlijke gronden niet mogelijk is, in de eerste plaats omdat 1 Korinthe 7 waarin de situatie van de causa religionis juist ter sprake komt daarvoor geen grond geeft. Integendeel. De apostel Paulus gaat uit van de vooronderstelling: niet scheiden. En als er sprake is van een scheiding: 'dat zij ongetrouwd blijve of met de man verzoene.' Dit alles doet echter niets af van mijn waardering voor het werk en de stellingname van de auteur.

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:
Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:
Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:
P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
ING 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 13,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde
Staten en Canada 12 dollar per jaar.
Advertenties € 0,36 (ex. BTW) per mm
met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Kleine projecten: operaties/ziekenhuisopnamen

Ping Xian is zijn naam.
Een jongetje van 2 jaar.
Geboren met een hartprobleem.
Woont in het weeshuis.
Moet geopereerd worden.
Geen ouders. Geen familie.

Ze heet Jia Lei.
Een meisje van anderhalf.
Ze is gehandicapt.
Naar het weeshuis gebracht.
Moet naar het ziekenhuis.
Operatie aan klompvoetjes.

Twee gehandicapte Chinese kinderen. Er zijn er veel meer. De lijst van namen is lang. Een operatie kost 950 euro. Bonisa draagt bij in de operatiekosten.

Met uw steun kunnen Ping Xian en Jia Lei geholpen worden. U helpt met de donatie die u vandaag nog kunt doen.

Geeft u alstublieft zoveel u kunt missen. Uw bijdrage kan levens van kinderen redden en verbeteren.

Postbank 31.555.32
o.v.v. Mefiboseth operaties.
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse
0252 - 41 82 69 www.bonisa.nl

Bonisa
ZENDING

kliksafe

Seniorenpakket

Internet en het gebruik van de computer nieuw voor u?
Kliksafe introduceert het seniorenpakket.



vanaf
€36,95
per maand

Nieuw



Stap nu over op
ADSL + bellen en ontvang
GRATIS het boek 'Internet en
e-mail voor senioren'!

Direct bestellen?

Ga naar www.kliksafe.nl of bel (0341) 274 999.

Logisch.